

**Комунальна організація (установа, заклад)
«Шосткинський заклад дошкільної освіти
(ясла-садок) № 7 «Горобинка»
Шосткинської міської ради Сумської області»**

**«ІНТЕГРОВАНЕ МУЗИЧНЕ ЗАНЯТТЯ
В ДИТЯЧОМУ САДОЧКУ»**

Консультація для педагогів

**Підготувала:
Люліна Л.А.
керівник музичний
ЗДО № 7 «Горобинка»**

2023

Останні роки все більше уваги приділяється інноваційним формам проведення занять у ЗДО. Основною формою навчання дошкільників у процесі організованої пізнавальної діяльності було й залишається заняття.

Нині багатьох теоретиків та практиків педагогічної науки все більше захоплює ідея інтеграції змісту навчання.

Відомий американський психолог Абрахам Маслоу вважав, що «ми повинні навчати дітей бути творчими особистостями, здатними до сприйняття новизни, з вміннями імпровізувати». На його думку, у часи швидких змін, необхідна людина іншої якості, яка відчуває себе досить сильною і відважною, з гнучким та незалежним мисленням, вірою у свої сили та ідеї, мужністю пробувати та помилятися, сміливістю входити в будь яку ситуацію, вміннями володіти проблемою творчо. Застосування на практиці педагогами різних типів занять з музичного мистецтва, безумовно сприяє реалізації головної мети музично естетичного виховання - формування у дітей художньої культури через продуктивно творчу діяльність.

Отже, що ж таке інтегроване заняття? Інтегроване заняття (від лат. integer - повний, цілісний) - це форма роботи з дітьми, де відбувається органічне поєднання їх знань, умінь і навичок з інших навчальних предметів, розділів програми (освітніх ліній) навколо однієї теми, що дає змогу з різних сторін пізнати якість явище, об'єкт, поняття і сприяє досягненню цілісності знань дошкільників. Інтегровані заняття - це форма навчально-виховної роботи, яка об'єднує блоки знань із різних галузей навколо однієї теми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів дітей, що дає змогу пізнавати їм певне явище з різних сторін, досягати цілісності знань дітей. Результатом системного впровадження таких занять у ЗДО є формування системного мислення дошкільників, збудження уваги, позитивно-емоційного ставлення до процесу пізнання (Н. Гавриш).

Мета інтегрованих занять:

- активізація пізнавальної активності дошкільників;
- створення оптимальних умов для розвитку мовленнєвих операцій

- кожної дитини;
- формування у дитини цілісної картини світу;
- досягнення якісної дошкільної освіти.

Практика роботи показує, що інтегровані заняття більш цікавіші для дошкільників, оскільки допомагають вирішувати більшу кількість завдань на одному занятті, використати різні методи і прийоми, педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, інші засоби навчання. Це така організація навчального процесу в ЗДО, за якої неможлива неучасть кожної дитини в процесі пізнання та співнавчання. На інтегрованих заняттях акцент ставиться на самостійній пізнавальній діяльності дітей (а не заучуванні готових відповідей та висновків), створенні проблемних ситуацій з урахуванням вікових особливостей дітей та логіки навчального матеріалу.

Ідея інтеграції приваблює музичних керівників. Тим паче, що на музичному занятті вони зазвичай і так поєднують декілька видів діяльності. Зокрема, на традиційному музичному занятті музичний керівник використовує всі передбачені чинними програмами види музичної діяльності - співи, слухання й сприймання музики, інструментальне музикування тощо. Натомість комплексне музичне заняття передбачає об'єднання навколо однієї теми елементів різних видів мистецтва. Наприклад, музики і хореографії, музики та образотворчого мистецтва, музики і театральної діяльності. Об'єднуючий чинник притаманний так само й для інтегрованих занять. Проте для висвітлення обраної теми інтегрованого заняття насамперед використовують інформаційний матеріал з різних галузей знань, як-от музика і математика, хореографія та природознавство тощо.

Інтегроване музичне заняття передбачає активну взаємодію дітей та педагога, їх співпрацю, з метою різнобічного розгляду певного тематичного матеріалу (на відміну від комплексних занять, які спрямовані на колективну музично-творчу діяльність дітей, знаходження їх власних композиційних знахідок). Одним з яскравих прикладів і інтеграції різних видів діяльності дітей із метою ефективного виховання та навчання є «уроки мислення в природі»,

розроблені й упроваджені видатним ученим-педагогом Василем Сухомлинським у 1960-х роках.

Музичне мистецтво за своєю сутністю є інтегрованим, пронизаним міжпредметними зв'язками, у ньому пересікаються та взаємодіють багато галузей мистецтва, культури, науки та техніки - наприклад, у таких темах, як «музична культура повсякдення», «історія танцювального костюма», «будова музичних інструментів», «музика в кіно», «як народжується звук» тощо. Тож організовуючи інтегроване музичне заняття, музичний керівник може поєднати в його структурі елементи з різних галузей знань, а не лише з різних видів мистецтва, як у комплексному музичному занятті.

Таке поєднання за активної співпраці дітей та педагога дає змогу розглянути матеріал різнобічно, з цікавих, несподіваних, приголомшливих ракурсів. Таке заняття яскраво запам'ятається дітям, пробудить у них бажання пізнавати навколишній світ і відшукувати у ньому зв'язки, самостійно вибудовувати його цілісну картину.

Зміст інтегрованого музичного заняття має бути спрямований на:

- формування у дітей системного мислення;
- збагачення уяви дітей;
- заохочення дітей до постійного захопленого пізнання навколишнього світу.

Кількість інтегрованих музичних занять протягом року залежить, з одного боку, від уміння педагога органічно синтезувати матеріал з різних галузей знань, а з іншого - від рівня розвитку дітей. Інтегровані музичні заняття можуть організовувати та проводити один або два педагоги.

Безперечно, підготовка до інтегрованих музичних занять потребує від педагога високої кваліфікації, гнучкого володіння інформацією, креативного підходу, а також вигадки і, зрештою, часу. Проте результат таких занять говорить сам за себе, і, на думку багатьох педагогів по всьому світу, саме інтеграція змісту навчання є найперспективнішим напрямом розвитку педагогічної науки.

Переваги інтегрованих занять:

- ✓ збільшується інтерес до навчання, поживляється освітній процес; - постійне звертання до життєвого досвіду дітей;
- ✓ відбувається постійна зміна видів діяльності дітей, що попереджає їх перевтому;
- ✓ забезпечуються умови для розвитку творчості і дітей, і вихователя;
- ✓ вивільняється час для іншої роботи з дітьми.

Умови ефективного проведення інтегрованих занять:

- правильне визначення теми заняття, ретельний відбір програмового змісту та завдань;
- включення попереднього досвіду дітей у навчальний процес (використання методу апперцепції);
- продумане поєднання індивідуальних і групових форм роботи з дітьми, зміни видів діяльності дошкільників;
- використання інтерактивних методів навчання, активізація розумової діяльності дітей на всіх етапах заняття;
- наявність високих професійних якостей вихователя, що забезпечить творчу співпрацю та взаємодію;
- наявність змістовного ігрового предметно-розвивального середовища, багатоваріативного дидактичного матеріалу;
- обов'язкове врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, їх творчих здібностей.

Реалізація системного підходу до освітнього процесу дає змогу, не знижуючи програмних вимог, зробити процес навчання і цілеспрямованого пізнання захоплюючим, цікавим для дошкільнят, оптимізувати його за рахунок переструктурування змісту навчання і принципового оновлення структури і характеру заняття. І впровадження в освітній процес інтегрованого підходу беззаперечно має позитивний вплив та, в певній мірі, свою результативність.